

Лаборатория № 15

Мавзу: Кўрсатма ва кўргазмалилик

Мақсад: 1. Ўқувчиларга Кўрсатма ва кўргазмалилик ҳақида маълумот бериш.

2. Экологик, ватанпарварлик ва бошқа тарбиявий томонларни ўргатиш.

Жихозлар: 1. Бошланғич табиий география дарслиги

2. Атлас

3. Х. Назаров “География ўқитиш методикасидан маърузалар матни”.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Baranskiy N.N. Metodika perepedovaniya ekonomicheskoy geografii (Izd. podgotovleno L.M. Pancheshnikovoy- 2-s izd, pererab.)

2. O. Mo'minov Geografiya o'qitish metodikasi. T. “O'qituvchi”

3. A.B.Darinskiy Geografiya ta'limida o'qitish metodikasi. T. “O'rta va oliy maktab”

4 A. Soliev Mintaqaviy iqtisodiyot. T. “O'qituvchi”

5. A. Qayumov va boshqalar “Jaxon mamlakatlar iqtisodiy-ijtimoiy geografiyasi” T. “O'qituvchi”

8. P. Mussaev va boshqalar “O'zbekiston iqtisodiy-ijtimoiy geografiyasi” T. “O'qituvchi”

9. O. Mo'minov, va boshqalar “O'zbekiston tabiiy geografiyasi” T. “O'qituvchi”

Бажариш тартиби: 1. Кўрсатма ва кўргазмалилик тушунчаларини изоҳланг.

2. Лаборатория дафтарга ёзинг.

География таълимида қўлланиладиган ўқув қуроллари хилмахил бўлганлигидан улардан тўлиқроқ ва самарали фойдаланиш учун уни группаларга бўлиб характерлаш мақсадга мувофиқдир. Ўқув қуролларини тўрт группага бўлиш мумкин.

Биринчи группа — дарсликлар ва ўқув қўлланмалари.

Иккинчи группа — ўқувкўрсатмали қўлланмалар.

Учинчи группа — асбоблар.

Тўртинчи группа — мосламалар.

Ҳар бир группа ўз навбатида яна бир неча турларга бўлинади,

Дарсликлар ва ўқув қўлланмалари. Бу группадаги ўқув қуроллари ўқитувчининг баёнидан кейинда турадиган билим манбаидир. Дарслик ўқувчилар учун асосий қўлланма, шунингдек, мустақил билим олиш манбаидир. Дарслик бўлмаса, таълим аниқ ва мукамал бўлмайди. Ўқувчидан талаб қилинадиган билимлар минимуми ҳам дарслиқдир. Ўқув қўлланмалари ўқувчилар билимини кенгайтириш мақсадида қўлланиладиган хрестоматия, справочниклардан иборатдир.

Ўқувкўрсатмали қўлланмалар. Ўқувкўрсатмали қўлланмалардан ўрганиладиган ҳодиса ва объектлар ҳақида аниқ тасаввур ҳосил қилиш мақсадида асосий билим манбаларидан бири сифатида фойдаланилади. Бу ўқувчиларнинг географик қонуниятларни яхши тушунишига ва кузатиш қобилиятининг ўсишига ёрдам беради.

Ўқувкўрсатмали қўлланмалар хусусиятига кўра яна 4 га бўлинади:

картографик қўлланмалар,

тасвирли қўлланмалар,

схематик қўлланмалар,

натурал қўлланмалар.

Картографик қўлланмалар Ернинг тасвирини (табиий географик объект ва ҳодисалар, уларнинг жойланишини) шартли кичрайтирилган ҳолда ва муайян картографик проекцияда ифодалайди. Картографик қўлланмалар топографик, умумгеографик, махсус карталарни, географик атласларни, бланкали ва контур карталарни, глобусни ўз ичига олади.

Тасвирли қўлланмалар географик объект ва ҳодисаларнинг ҳақиқий кўринишини тасвирлайди. Тасвирли қўлланмалар билимларни ўрганишда аниқ таассурот қолдириши туфайли билимлар пухта ўзлаштирилади. Тасвирли қўлланмалар турли расмларни,

фотосурат, экранли қўлланма (диапозитив, диафильм, кинофильм), диорама, панорама, модель ва макетларни ўз ичига олади.

Схематик қўлланмалар географик объект ва ҳодисаларни шар.тли ҳолда тасвирлайди. Схематик қўлланмалар картасхема, график, диаграмма ва жадваллардан иборатдир.

Натурал қўлланмалар ўрганидадиган географик объект ва ҳодисаларнинг аслидан иборатлиги учун ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Ўқувчилар турли сезги аъзолари ёрдамида нарсалар ҳақида аниқ тасаввур ҳосил қиладилар. Натурал қўлланмалар турли коллекция, гербарий, тупроқ намуналарини тўплашдан иборатдир.

Baholash mezonlari.

- 1.Laboratoriya ishiga qatnashib, ish haqidagi nazariy bilimga ega bo'lsa-0,5 ballgacha.*
- 2.Laboratoriyani mustaqil bajarib natijalar olishga-0,5 ballgacha.*
- 3.Olingan natijalarni hisoblash ishlarini bajarib,mustaqil xulosa chiqara olishiga-0,5 ballgacha.*
- 4.Nazorat savollariga to'g'ri javob berishiga-0,5ballgacha*